

П Р А В И Л Н И К О Р А Ч У Н О В О Д С Т В Е Н И М П О Л И Т И К А М А

Лесковац, 2026. године

На основу члана 75. ст.2. и 4. Закона о буџетском систему (Сл. гласник РС бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15 – др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21 – др.закон, 138/22, 92/23 и 94/24), члана 29. Правилника о рачуноводственим политикама корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање (Сл.гласник РС број 78/2025), члана 49. и 161.-163. Статута Академије струковних студија Јужна Србија (број 550/2025-4 од 15.04.2025. год.), Савет Академије струковних студија Јужна Србија Лесковац, дана 16.03.2026. године донео је:

П Р А В И Л Н И К **О РАЧУНОВОДСТВЕНИМ ПОЛИТИКАМА**

І ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Рачуноводствене политике представљају начела, правила и основе које се примењују при састављању и презентовању рачуноводствених извештаја. Основ за успостављање и вођење система двојног књиговодства и јединственог система буџетског рачуноводства корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање је Закон којим се уређује буџетски систем, Уредба којом се уређује буџетско рачуноводство и уредба којом се уређује примена Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

Основ за утврђивање рачуноводствених политика су IPSAS на готовинској основи, који објављује Одбор за међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор (International Sector Accounting Standards Board – IPSASB).

Основа вођење рачуноводства и извештавање

Члан 2.

Основа за вођење рачуноводства у циљу праћења извршења финансијског плана јесте готовинска основа и користи се за припрему и састављање извештаја о извршењу буџета.

Трансакције и остали догађаји евидентирају се у тренутку када се готовинска средства или готовински еквиваленти приме, односно исплате.

Изузетно, примљена средства од донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније у девизама, евидентирају се као приход у моменту конвертовања и уплате тих средстава у динарима на прописани уплатни рачун јавног прихода, односно у моменту евидентирања динарске противвредности плаћања извршеног у девизама из средстава донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније преко подрачуна извршења буџета Републике Србије.

Пословне промене у рачуноводству воде се на прописаним шестоцифреним субаналитичким контима садржаним у контном плану правилника којим се уређује стандардни класификациони оквир и контни план за буџетски систем.

Основни елементи рачуноводства су приходи, примања, расходи и издаци, дефинисани законом којим се уређује буџетски систем.

Квалитативне карактеристике информација, њихова материјална значајност и исправљање грешака

Члан 3.

Финансијски извештаји приказују информације које су разумљиве, релевантне за потребе одлучивања и одговорности корисника, упоредиве, благовремене, проверљиве и верно представљају обелодањене информације на начин да су потпуне, неутралне и без материјалних грешака.

Материјалну значајност поседује информација уколико њено изостављање или нетачно приказивање може утицати на одлуке или процене корисника финансијских извештаја. Информација је материјално значајна ако би њено изостављање, односно погрешно приказивање могло утицати на ослобођење од одговорности.

Материјална значајност зависи од природе или величине ставке као и од њеног утицаја на будуће финансијске и нефинансијске информације.

Када се у текућој години уочи грешка из претходног периода, врши се исправка грешке, а финансијски извештаји, укључујући упоредне информације за претходне периоде, приказују се као да је грешка коригована у периоду у коме је настала.

Грешке из претходног периода су изостављена информација из финансијских извештаја или погрешна приказивања информација за један или више претходних периода које се јављају услед некоришћења или злоупотребе поузданих информација које су биле доступне када је одобрено објављивање финансијских извештаја за те периоде и за које би се могло оправдано очекивати да су добијене и узете у разматрање у припреми или презентацији тих финансијских извештаја.

Грешке могу настати као резултат математичких грешака, грешака у примени рачуноводствених политика, погрешно тумачења чињеница, проневером или превидима.

Материјално безначајне грешке се не исправљају, него се пословни догађаји из претходног периода који нису евидентирани у периоду у којем су настали, који су евидентирани у погрешном износу или су погрешно класификовани, приказују у текућем извештајном периоду.

Материјално значајна грешка је она чије би изостављање или нетачно приказивање утицало на одлуке или процене корисника финансијских извештаја. Грешка је материјално значајна ако је износ грешке једнак или већи од 3% поједине врсте прилива или одлива готовине на синтетичком нивоу економске класификације.

Извештајни период, извештајни датум и датум одобравања

Члан 4.

Финансијски извештаји опште намене подносе се најмање једном годишње.

Извештајни период обухвата период од 1. јануара до 31. децембра, док је извештајни датум последњи дан извештајног периода на који се односе финансијски извештаји, односно 31. децембар.

У ванредним условима може се променити извештајни датум односно извештаји се могу поднети за период дужи или краћи од године дана.

Датум одобравања је датум на који су финансијски извештаји одобрени за објављивање од стране Савета Академије струковних студија Лужна Србија, који има овлашћења за финализацију извештаја ради објављивања.

Страна валута

Члан 5.

Страна валута је валута различита од валуте презентације извештаја (динара).

Закључни курс је курс размене валута на датум извештавања.

Курсна разлика је разлика која проистиче из превођења датог броја јединица једне валуте у другу валуту по различитим девизним курсевима.

Девизни курс је коефицијент размене двеју валута.

Приливи и одливи готовине настали из трансакција у иностраној валути, евидентирају се у динарима, примењујући, на износ у иностраној валути, курс размене између динара и стране валуте на датум прилива и одлива.

Готовинска салда у иностраној валути приказују се по закључном курсу који представља средњи курс Народне банке Србије на дан 31. децембар, односно на датум извештавања када се финансијски извештај подноси за период дужи или краћи од године дана.

Доследност презентације

Члан 6.

Начин презентације и класификације ставки у финансијским извештајима задржава се од једног до другог извештајног периода, осим ако се утврди да би другачија презентација или класификација била прикладнија због значајне промене природе пословања или прегледа презентације финансијских извештаја или се промена презентације захтева изменама и допунама IPSAS на готовинској основи.

Када се презентација или класификација ставки промени у текућем, у односу на претходни извештајни период, врши се рекласификација износа из претходне године, увек када је то изводљиво.

II. ПРИЗНАВАЊЕ БИЛАНСНИХ ПОЗИЦИЈА

За признавање, процењивање и презентацију позиција финансијских извештаја користи се готовинска основа рачуноводства у складу са Међународним рачуноводственим стандардом за јавни сектор (International Public Sector Accounting Standards – IPSAS) на готовинској основи, прописима о буџетском рачуноводству, правилником којим се уређују рачуноводствене политике буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно осигурање и рачуноводственим политика Корисника.

1. Текући приходи и примања Текући приходи – Класа 7

Члан 7.

Академија стиче средства за обављање своје делатности у складу са Законом, другим законским прописима из буџета и сопствених прихода.

Облици стицања и прибављања финансијских средстава су:

- Средства која обезбеђује оснивач
- Школарине и друге накнаде за услуге образовања
- Пројекти и уговори у вези са реализацијом наставе, истраживања и консултантских услуга
- Издавачка делатност
- Накнаде за комерцијалне и друге услуге
- Оснивачка права и средства по уговорима о пружању услуга трећим лицима и консултантских услуга
- Средства од домаћих и страних улагача
- Капитални добици
- Донације, поклони и завештања
- Остали извори

Текући приходи се, сходно готовинској основи, евидентирају у моменту наплате тј. прилива средстава на рачун корисника.

Обрачунати ненаплаћени текући приходи евидентирају се у оквиру пасивних временских разграничења.

Члан 8.

Донација је наменски бесповратни приход који се остварује на основу писаног уговора између даваоца и примаоца донације. Обухвата бесповратно примљена средства од иностраних држава и међународних организација. Донације од иностраних држава се евидентирају на извору

финансирања 05 док се донације од међународних организација евидентирају на извору финансирања 06. Донације могу бити капиталне и текуће.

Донације обухватају и поклоне у натури, а евидентирају се у пословним књигама као повећање нефинансијске имовине и извора капитала. Остатак неутрошених средстава на име примљених донација преноси се у наредну годину на исту намену на извор финансирања 15 – Неутрошена средства донација, помоћи и трансфера из ранијих година.

Члан 9.

Меморандумске ставке за рефундирање расхода обухватају приходе по основу меморандумских ставки за рефундацију расхода и меморандумских ставки за рефундацију расхода из претходне године и меморандумске ставке за рефундацију расхода из претходне године за финансирање пројекта из ЕУ.

На контима меморандумских ставки евидентирају се приходи по основу учешћа у финансирању или суфинансирању других корисника на начин да се рефундирају претходно настали трошкови корисника који су исплаћени са њихових рачуна (боловање преко 30 дана и други).

Текућа примања – Класа 8 и 9

Члан 10.

Примања од продаје нефинансијске имовине обухватају примања од продаје основних средстава (непокретности, покретне имовине и осталих основних средстава), примања од продаје залиха, примања од продаје драгоцености, примања од продаје природне имовине (земљишта, подземних блага, шума и вода).

Примања од продаје нефинансијске имовине, сходно готовинској основи, евидентирају се у моменту наплате тј. прилива средстава на рачун корисника. Примања од продаје нефинансијске имовине евидентирају се на извору финансирања 09.

Примања од продаје нефинансијске имовине представљају приход имаоца права јавне својине, сагласно закону којим се уређује јавна својина, односно ЈЛС, АП и РС. У том случају, прилив средстава по основу продаје се књижи у оквиру класе 8 код имаоца права јавне својине, кад се код корисника врши искњижавање отуђене нефинансијске имовине задужењем одговарајућег конта у класи 3 и одговарајућег конта исправке вредности те имовине, и одобрењем одговарајућег конта у класи 0. Истовремено се за продају имовине ствара потраживање од купца која се затвара наплатом, односно приливом средстава на класу 8 код имаоца права јавне својине.

2. Текући расходи и издаци

Текући расходи – Класа 4

Члан 11.

Текући расходи обухватају расходе који се јављају код буџетског корисника у вршењу функције за коју је основан.

Текући расходи обухватају:

- 410000-расходе за запослене,
- 420000-коришћење услуга и роба,
- 440000-расходе камата и пратећих трошкова задуживања,
- 450000-субвенције,
- 460000-донације, дотације и трансфере,
- 470000-социјално осигурање и социјану заштиту,
- 480000-остале расходе.

Текући расходи и издаци се евидентирају у моменту када је плаћање извршено.

Расходи који у настали, а нису плаћени, евидентирају се задужењем обрачунатих неплаћених расхода/издатака преко активних временских разграничења уз истовремено одобрење одговарајућег конта обавеза.

Унапред плаћени аванси приликом исплате истовремено се евидентирају и на категорији расхода, односно издатака.

Расходи који су унапред плаћени, сходно готовинској основи, евидентирају се у категорији расхода према одређеној намени.

Члан 12.

Расходи за запослене обухватају:

- 411000-расходе за плате, додатке и накнаде запослених (зараде)
- 412000-социјалне доприносе на терет послодавца,
- 413000-накнаде у натури,
- 414000-социјална давања запосленима,
- 415000- накнаде трошкова за запослене,
- 416000-награде запосленим и остале посебне расходе.

Члан 13.

Коришћење услуга и роба обухвата:

- 421000-сталне трошкове,
- 422000-трошкове путовања,
- 423000-услуге по уговору,
- 424000-специјализоване услуге,
- 425000-текуће поправке и одржавање
- 426000-материјал.

Члан 14.

Обрачуната исправка вредности нефинансијске имовине - амортизација исказује се на терет капитала, односно не исказује расход амортизације и употреба средстава за рад, сагласно закону којим се уређује буџет Републике Србије.

Члан 15.

Расходи камата обухватају камате из дужничко-поверилачких односа (домаће и стране) као и пратеће трошкове задуживања.

Члан 16.

Донације обухватају текуће капиталне донације страним владама и међународним организацијама.

Донације обухватају текуће и капиталне донације међународним организацијама и организацијама за обавезно социјално осигурање.

Трансфери осталим нивоима власти обухватају текуће и капиталне трансфере осталим нивоима власти.

Остале донације, дотације и трансфери обухватају текуће и капиталне донације, дотације и трансфере.

Члан 17.

Остали расходи обухватају:

- 481000-дотације невладиним организацијама,
- 482000-порезе, обавезне таксе и казне, пенале и камате,
- 483000-новчане казне и пенале по решењима судова,
- 484000-накнаде штете за повреде или штету насталу услед елементарних непогода или других природних узорака,
- 485000- накнаде штете за повреде или штету нанету од стране државних органа.

Обавезе за остале расходе евидентирају се одобравањем субаналитичког конта у групи 245000 – Обавезе за остале расходе.

Издаци за нефинансијску имовину – Класа 5

Члан 18.

Издаци за нефинансијску имовину обухватају издатке за:

- 510000-основна средства (зграде и грађевинске објекте, машине и опрему, остале некретнине опрему, култивисану имовину и нематеријална имовина),
- 520000- залихе (робне резерве, залихе производње и залихе робе за даљу продају),
- 530000-драгоцености
- 540000- природна имовина (земљишта, рудна богадства, шуме и воде).

Евидентирање издатака за нефинансијску имовину врши се у моменту исплате, уз истовремено повећање вредности нефинансијске имовине у класи 0 – Нефинансијска имовина у класи 3 – Капитал.

Нефинансијска имовина-Класа 0

Члан 19.

Нефинансијска имовина представља имовину у материјалном облику. Може да буде у сталним средствима или залихама.

Нефинансијска имовина се разврстава у стална средства или залихе у зависности од тога да ли ће се средство користити више година, односно да ли је правилником којим се уређује номенклатура нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације предвиђена његова амортизација током периода коришћења.

Члан 20.

Нефинансијска имовина у сталним средствима обухвата:

- 011000- некретнине и опрема;
- 012000-култивисана имовина;
- 013000- драгоцености;
- 014000-природна имовина;
- 015000-нефинансијска имовина у припреми и аванси;
- 016000-нематеријална имовина.

Некретнине и опрема обухватају:

- 011100- граде и грађевински објекти;
- 011200-опрема;
- 011300- остале некретнине и опрему.

Култивисана имовина обухвата основно стадо и вишегодишње заседе.

Драгоцености обухватају драгоцености (злато, сребро, накит од племенитих метала, анатичке и друге предмете).

Природна имовина обухвата земљиште, подземна блага, шуме и воде.

Нефинансијска имовина у припреми и аванси обухватају издатке за стална средства од почетка улагања до почетка коришћења.

Нематеријална имовина обухвата компјутерске софтвере, књижевна и уметничка дела, патенте и другу нематеријалну имовину.

Нефинансијска имовина у сталним средствима евидентира се по набавној вредности умањеној за исправку вредности по основу амортизације. Набавну вредност чине фактурна вредност увећана за зависне трошкове настале до момента стављања у употребу. Издаци за пројектну и другу документацију, за добијање потребних дозвола, уређивање пратећих површина и други издаци који прате изградњу објеката увећавају вредност објекта и укључују се у његову набавну вредност. Набавна вредност опреме, поред фактурне вредности чине и издаци за превоз, монтажу, проверу техничке исправности опреме, прибављање дозвола за стављање у употребу и друго.

Нефинансијска имовина у сталним средствима која је стечена без накнаде књиговодствено се евидентира по садашњој вредности у моменту преузимања по којој је основно средство вођено код претходног власника, увећана за издатке преноса, превоза и других зависних трошкова ако их је било.

Нефинансијском имовином у сталним средствима сматрају се она средства чији је очекивани корисни век употребе дужи од једне године.

Стамбене зграде за општу употребу и станови евидентирају се као остале стамбене зграде у оквиру субаналитичког конта 011115 – Остале стамбене зграде.

Примања настала приликом продаје основних средстава евидентирају се задужењем текућег рачуна уз одобрење примања од продаје нефинансијске имовине у класи 8 - Примања од продаје нефинансијске имовине.

Члан 21.

Амортизација основних средстава је процес смањења вредности (трошења) дуготрајне имовине током времена, услед употребе, старења и технолошког напретка.

Нефинансијска имовина амортизује се годишњим стопама амортизације прописаним Правилником о номенклатури нематеријалних улагања и основних средстава са стопама амортизације.

Нематеријална улагања и основна средства распоређују се у амортизационе групе и делове амортизационих група прописане у Номенклатури.

Основна средства која по називу или ближем опису назива нису наведена у Номенклатури, распоређују се у амортизационе групе, односно делове амортизационих група у које су распоређена њима најсличнија основна средства. Сличност основних средства одређује се према намени којој служе, а у оквиру исте намене – према врсти материјала употребљеног за њихову изградњу, односно израду. Ако је за изградњу, односно израду основног средства употребљен различит материјал, за одређивање сличности узима се материјал тог материјала у односу на друге материјале употребљене за изградњу, односно израду основног средства.

Амортизација сталне нефинансијске имовине – некретнине и опрема (основна средства) обрачунавају се за свако средство појединачно по законом прописаним стапама које су одређене тако да се набавна вредност основних средстава амортизује применом пропорционалне (линеарне) методе у току предвиђеног века употребе основног средства.

Обрачун амортизације основних средства се врши од првог дана у наредном месецу у односу на месец када је средство пуштено у употребу, а приликом отуђивања/расходовања амортизација се врши до краја месеца у коме је основно средство отуђено/расходовано.

Амортизација се обрачунава док се у целини не надокнади вредност која чини основицу за обрачунавање амортизације, односно док не достигне нулту књиговодствену вредност или док се не расходује или отуђи.

Књижење обрачунаог отписа (амортизације) нематеријалних улагања и основних средстава врши се на терет извора средстава (капитала) задуживањем одговарајућег субаналитичког конта у групи 310000 – Капитал и одобрењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности у класи 0 – Нефинансијска имовина, осим у случају када је законом о буџету Републике Србије за текућу годину предвиђен другачији начин књижења.

Једном отписано основно средство, без обзира на то што се и даље користи, не може бити предмет поновног процењивања вредности и не подлеже отписивању док га користи исто правно лице.

Основна средства која не подлежу амортизацији су:

- Земљишта и шуме
- Природна богатства које се не троше
- Споменици културе и историјски споменици
- Дела ликовне, вајарске и друге уметности
- Нематеријална улагања у припреми
- Аванси за нематеријална улагања
- Основна средства у припреми и
- Аванси за основна средства.

Члан 22.

Расход нефинансијске имовине у сталним средствима представља губитак који је настао као последица смањења употребне или тржишне вредности основног средства услед коришћења, изложености природним утицајима или технолошке застарелости што за последицу има одступање његове стварне вредности у односу на књиговодствену вредност (због квара, оштећења, застарелости и других фактора).

Расходовано средство које је неупотребљиво продаје се као секундарна сировина. Расходовано средство које се не може продати као секундарна сировина се уништава.

Губитак настао приликом отуђивања и расходања основних средстава представља смањење вредности нефинансијске имовине у сталним средствима и капитала.

Расходовање електричне и електронске опреме врши се у складу са законом којим се уређује управљање отпадом.

За нефинансијску имовину које се расходује или отуђује, а која у време расходања или отуђења има садашњу вредност, пре искњижавања из књиговодствене евиденције врши се обрачун амортизације, након чега се искњижава задужењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности за износ отписане вредности и одговарајућег субаналитичког конта у класи 3 – Капитал за износ неотписане (садашње) вредности, а одобрењем одговарајућег конта нефинансијске имовине у класи 0 – Нефинансијска имовина за износ набавне вредности.

Нефинансијска имовина која се расходује или отуђује, а која у време расходања или отуђења нема садашњу вредност, тако да су набавна и отписана вредност једнаке, искњижава се задужењем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности за износ отписане вредности и одобрењем одговарајућег конта нефинансијске имовине у класи 0 – Нефинансијска имовина за износ набавне вредности.

Расходовање и отуђење нефинансијске имовине у сталним средствима спроводи се по одлуци Савета Академије, а на предлог пописне комисије.

Члан 23.

Нефинансијска имовина у залихама обухвата робу за даљу продају и залихе ситног инвентара и потрошног материјала.

Залихе нефинансијске имовине у залихама процењују се по набавној вредности. Набавну вредност чине нето фактурна вредност и зависни трошкови набавке. Под зависним трошковима набавке подразумевају се сви директни трошкови у поступку набавке до и након ускладиштења (трошкови транспорта, царине, осигурања и друго).

Залихе робе за даљу продају евидентирају се по набавној цени, а обрачун излази са залиха врши се по методи пондерисане просечне цене. Залихе робе за даљу продају исказују се у тренутку набавке као издаци за нефинансијску имовину, а у тренутку продаје као примања од продаје нефинансијске имовине.

Ситан инвентар чине помоћна средства чији је планирани век употребе до једне године.

Ауто-гуме, службена заштитна и радна одећа и обућа, као и периферни уређаји рачунарских система као што су: тастатура, миш, УСБ. Слушалице, веб камере и друго, сматрају се ситним инвентаром.

Ситан инвентар се користи више пута. Потрошни материјал чине артикли и супстанце које се користе једнократно.

Ситан инвентар и потрошни материјал се отписују у целости приликом стављања у употребу.

Залихе ситног инвентара и потрошног материјала, које се набављају за обављање редовне делатности, исказују се као текући расходи у тренутку набавке, уз истовремено евидентирање на одговарајућим субаналитичким контима залиха у класи 0 – Нефинансијска имовина и у класи 3 – Капитал.

У тренутку издавања у употребу из магацина ситног инвентара и потрошног материјала врши се исправка вредности у целини и спроводе одговарајућа књижења на контима залиха и ситног инвентара у класама 0 – Нефинансијска имовина и 3 Капитал.

О ситном инвентару и потрошном материјалу који је стављен у употребу води се помоћна евиденција у магацину.

На предлог пописне комисије, а уз сагласност Савета Академије врши се расходовање ситног инвентара, као последица физичког уништења или искоришћености чиме је постао неупотребљив за даљу употребу.

Расходован ситан инвентар у употреби искњижава се спровођењем одговарајућих књижења у групи 022000 – Залихе ситног инвентара и потрошног материјала односно задужевањем исправке вредности ситног инвентара уз одобрење конта ситног инвентара у употреби.

Вишак потрошног материјала утврђен годишњим пописом књиговодствено се евидентира на одговарајућим контима залиха у оквиру класа 0 – Нефинансијска имовина и 3 – Капитал у вредности која је процењена од стране пописне комисије.

Мањак потрошног материјала може се утврдити на терет запосленог или на терет корисника буџетских средстава, по предлогу пописне комисије. Уколико се за мањак потрошног материјала терети запослено лице, надлежни орган доноси одлуку о начину покрића штете а приход који корисник оствари по том основу евидентира се у оквиру класе 7 – Текући приходи (742317 – Приходи које остварује индиректни корисници буџетских средстава Републике Србије – на индиректне кориснике РС).

4. Финансијска имовина – Класа 1

Члан 24.

Дугорочна финансијска имовина (домаћа и страна) састоји се од дугорочних хартија од вредности, акција и осталог капитала, страних финансијских деривата и кредита осталим нивоима власти, страним владама, домаћим јавним финансијским и нефинансијским институцијама, пословним банкама, физичким лицима и домаћинствима у земљи, невладиним организацијама, домаћим нефинансијским приватним предузећима, међународним организацијама, страним финансијским институцијама.

Члан 25.

Готовина представља готовинска средства на располагању.

Готовина обухвата готовинска средства обухваћена на синтетичким контима, и то:

- 121100 – Жиро и текући рачуни;
- 121200 – Издвојена новчана средства и акредитивни;
- 121300 – Благајна;
- 121400 - Девизни рачун;
- 121600 – Девизна благајна;
- 121700 – Остала новчана средства.

Готовина у домаћој валути исказује се по номиналној вредности.

Готовина у страном валути исказује се у динарима, према одговарајућој противвредности стране валуте по средњем курсу Народне банке Србије на датум стицања. На последњи дан извештајног периода на који се односи финансијски извештај, готовина у страном валути исказује се у динарима, према одговарајућој противвредности стране валуте по средњем курсу Народне банке Србије на датум извештавања.

Нереализовани добици и губици, који произилазе из промена курсева страних валута, нису новчани токови.

Готовински еквиваленти јесу краткорочни високоликвидни пласмани који се могу лако конвертовати у познате тачно одређене износе готовине уз минималан ризик промене вредности.

Готовински еквиваленти обухватају стања на субаналитичким контима у оквиру синтетичких конта: 121900 – Хартија од вредности и 123300 – Хартије од вредности намењене продаји и служе за измиривање краткорочних готовинских обавеза. Улагање представља готовински еквивалент уколико постоји могућност његовог брзог и једноставног претварања у познати износ готовине, ако има краткорочно доспеће (до три месеца или краће) од датума стицања и ако постоји занемарљив ризик од промене вредности.

Академија је укључена у систем СПИРИ и нема сопствене рачуне, већ обавља трансакције преко евиденционих рачуна и не контролише директно готовину која јој је додељена или јој је на други начин одобрено да је утроши.

Краткорочна потраживања

Члан 26.

Краткорочна потраживања се процењују по номиналној вредности.

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје од купаца у земљи и иностранству и друга потраживања: за камате, потраживања од запослених, од других органа и организација, по основу преплаћених пореза и доприноса и остала потраживања.

Краткорочна потраживања се у моменту настанка промене евидентирају задужењем одговарајућег субаналитичког конта потраживања, уз одобрење конта пасивних временских разграничења. У моменту наплате се затвара конто пасивних временских разграничења и одобрава одговарајући конто потраживања.

Краткорочна потраживања код којих из било ког разлога постоји несигурност наплате, у целости или делимично, евидентирају се као спорна потраживања. Спорна потраживања приликом редовног годишњег пописа, евидентирају се на посебним пописним листама.

Потраживања се отписују путем директног или индиректног отписа. Метода индиректног отписа, преко исправке вредности, користи се ако се процени да се потраживање у целини или делимично, вероватно неће наплатити, али се и даље не одустаје од наплате потраживања.

Метода директног отписа користи се ако се из документације јасно може видети да се потраживање не може наплатити. И код једног и код другог отписа саставља се писано образложење.

Индиректни отпис потраживања подразумева отпис преко исправке вредности, задужењем пасивних временских разграничења и одобравањем одговарајућег субаналитичког конта исправке вредности потраживања. Директни отпис потраживања подразумева задужење пасивних временских разграничења и одобрење одговарајућег субаналитичког конта потраживања.

Отпис потраживања се врши на предлог пописне комисије и по одлуци Савета Академије.

Активна временска разграничења

Члан 27.

Активна временска разграничења обухватају разграничене расходе до једне године, обрачунате ненаплаћене расходе и издатке и остала активна временска разграничења.

Разграничени расходи до једне године обухватају расходе који се плаћају у текућој буџетској години а односе се на наредну годину (премије осигурања, закупнине, претплате за стручне часописе и други расходи).

Обрачунати ненаплаћени расходи и издаци обухватају обавезе буџетских корисника по доспелим фактурама до тренутка њиховог плаћања.

Остала активна временска разграничења обухватају обрачунате приходе до камате које се односе на обрачунски период а доспевају на наплату у наредном периоду и остала активна временска разграничења.

Обавезе-Класа 2

Члан 28.

Обавезе се процењују у висини номиналних износа који проистичу из пословних и финансијских трансакција. Смањење обавеза по основу закона, ванпарничног поравнања и сл.врши се директним отписивањем.

Обавезе обухватају: домаће и стране дугорочне и краткорочне обавезе, обавезе по основу расхода за запослене, обавезе по основу осталих расхода изузев расхода за запослене и обавезе из пословања.

Краткорочне обавезе обухватају све обавезе које имају рок допећа до годину дана.

Дугорочне обавезе обухватају све оваезе које имају рок доспећа дужи од годину дана.

Обавезе по основу расхода за запослене не могу се преузиматиза расхода за запослене чија је исплата забрањена или ограничена Законом.

Обавезе по основу осталих расхода обухватају обавезе по основу дотација невладиним организацијама, обавезе за остале порезе, обавезне таксе, казне и камате, обавезе по основу казни и пенала по решењу судова, обавезе по основу накнате штете услед повреде или настале услед елементарних непогода

Обавезе из пословања обухватају примљене авансе, обавезе преме добављачима у земљи и иностранству, обавезе из односа буџета и буџетских корисника и остале обавезе.

Члан 29.

Пасивна временска разграничења обухватају: разграничене приходе и примања, разграничене плаћене расходе и издатке, обрачунате ненаплаћене текуће приходе и примања и остала пасивна временска разграничења.

Разграничене приходе и примања обухватају наплаћене приходе из донација и остале приходе и примања у текућем периоду који се односе на наредни период.

Разграничени плаћени расходи и издаци односе се на плаћене авансе за набавку материјала, нематеријалних улагања, основна средства и куповину услуга, као и аконтације за пословна путовања, који у тренутку исплате нису књижени на терет текућих расхода као и на расходе који су у обрачунском периоду исплаћени, а нису правдани у смислу коначног трошка у моменту исплате.

Обрачунати ненаплаћени текући приходи и примања односе се на обрачунате ненаплаћене приходе и примања и стање фактурисаних а ненаплаћених прихода и примања по основу продаје нефинансијске имовине.

Остала пасивна временска разграничења односе се на овете фондова за исплаћене обавезе по основу накнада запосленима (боловање преко 30 дана) и остала пасивна временска разграничења која није предвиђен посебан конто у оквиру пасивних временских разграничења.

У оквиру пасивних временских разграничења евидентирају се средства примљена од донација, хуманитарне помоћи и финансијске помоћи Европске уније у девизама, која се евидентирају као приход у моменту конвертовања и уплате тих средстава у динарима на прописани уплатни рачун, односно у моменту евидентирања динарске противвредности плаћања извршеног у девизама.

Члан 30.

Потраживања, пласмани и обавезе у иностраној валути прерачунавају се у динарској противвредности према средњем курсу страних валута на дан исплате или на дан наплате. На дан састављања годишњег финансијског извештаја пласмани, потраживања и обавезе у иностраној валути приказују се по средњем курсу Народне банке на дан 31.децембар или други датум извештавања.

Разлика која настане због промене курса размене између валута од дана исплате или наплате до датума извештавања евидентира се у оквиру група 122000-краткорочна потраживања, 123000-краткорочни пласмани, 131000-активна временска разграничења, 291000-пасивна временска разграничења и класе 2-обавезе.

Капитал, утврђивање резултата пословања и ванбилансне евиденције-Класа 3

Члан 31.

У оквиру класе 3 евидентира се:

- 310000 - капитал;
- 320000 - утврђивање резултата пословања;
- 350000 - ванбилансна евиденција.

310000 –Капитал

Члан 32.

Капитал обухвата нефинансијску имовину у сталним средствима и залихама, финансијску имовину, изворе новчаних средстава, утрошена новчана средства текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине у току једне године, пренета неутрошена средства из ранијих година и остале сопствене изворе.

Капитал у нефинансијској имовини (у сталним средствима и залихама) се књиговодствено евидентира задужењем одговарајућег субаналитичког конта у оквиру категорија 010000-нефинансијска имовина у сталним средствима и 020000-нефинансијска имовина у

залихама уз одобрење одговарајућег субаналитичког конта 311100-нефинансијска имовина у сталним средствима и 311200-нефинансијска имовина у залихама. Свако повећање средстава које је настало као последица набавке, инвестирања, градње или поклона евидентира се на наведени начин.

Нефинансијска имовина у сталним средствима, пре стављања у функцију, евидентира се на одговарајућим контима средства у припреми.

Пројектна документација, стручна оцена и коментари, односно надзор одређене инвестиције (објекат), до момента стављања објекта у употребу, евидентирају се у оквиру аналитичког конта 016180-нематеријална имовина у припреми. Након завршетка објекта и његовог стављања у употребу врши се искњижење нематеријалне имовине у припреми и увећава се вредност објекта у употреби. Обрачун амортизације се врши по стопи по којој се амортизује објекат.

320000 - Утврђивање резултата пословања

Члан 33.

Утврђивање резултата пословања садржи групу 321000-утврђивање резултата пословања у оквиру које се налазе субаналитичка конта и то:

- 321100-утврђивање резултата пословања;
- 321200-распоред вишка прихода и примања;
- 321300-нераспоређени вишак прихода и примања или дефицит из ранијих година.

Утврђивање резултата пословања садржи аналитичка конта на којима се књиже обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања и вишак или мањак прихода и примања.

Обрачун резултата пословања утврђује се тако што се за укупан износ текућих расхода, појединачно одобравају субаналитичка конта класе 400000-текући расходи и укупан износ износ издатака, појединачно одобравају субаналитичка конта класе 500000-издаци за нефинансијску имовину, а задужују субаналитички конто 321111-обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања. Истовремено се за укупан износ текућих прихода, појединачно задужују субаналитичка конта класе 70000-текући приходи и укупан износ примања, појединачно задужују субаналитичка конта класе 800000-примања од продаје нефинансијске имовине, а одобрава конто 321111- обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања.

Преносом стања класе 4-текући расходи, класе 5-издаци за нефинансијску имовину, класе 7-текући приходи и класе 8-примања од продаје нефинансијске имовине, на субаналитичко конто 321111-обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања затварају се сва субаналитичка конта наведених класа.

Ако је потражна страна субаналитичког конта 321111- обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања већа од дуговне, утврђена разлика представља вишак прихода и примања од продаје нефинансијске имовине и евидентира се задуживањем субаналитичког конта 321111-обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања, уз одобрење субаналитичког конта 321121-вишак прихода и примања-суфицит, а када је дуговна страна субаналитичког конта 321111- обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања већа од потражње, утврђена разлика представља мањак прихода и примања од продаје нефинансијске имовине из пословања и евидентира се одобрењем субаналитичког конта 321111-обрачун прихода и примања и расхода и издатака пословања, уз задужење субаналитичког конта 321122-мањак прихода и примања-дефициту текућој години, који се коригује на слећи начин:

А) увећава за укључивање дела нераспоређеног вишка прихода и примања из ранијих година који је коришћен за покриће расхода и издатака текуће године и дела пренетих неутрошених средстава из ранијих година коришћен за покриће расхода и издатака текуће године.

Б) умањује за укључивање издатака утрошених средстава текућих прихода и примања од продаје нефинансијске имовине за набавку финансијске имовине.

Након кориговања вишка прихода и примања-суфицита односно мањка прихода и примања-дефицита у текућој години, утврђује се укупан вишак прихода и примања-суфицит за пренос у наредну годину.

350000- Ванбилансна евиденција

Члан 34.

Ванбилансна евиденција садржи:

- 351000 Ванбилансна актива;
- 352000 Ванбилансна пасива.

Ванбилансна актива садржи аналитичка конта на којима се евидентирају основна средства у закупу, примљена туђа роба и материјал, хартије од вредности ван промета, примљене менице, банкарске и друге гаранције и остала ванбилансна актива.

Ванбилансна пасива садржи обавезе за основна средства у закупу, обавезе за туђа основна средства на коришћење, обавезе за примљену туђу робу и материјал, обавезе за хартије од вредности ван промета, примљене менице, банкарске и друге гаранције и остала ванбилансна пасива. Ван билансна актива и ванбилансна пасива морају бити у равнотежи.

III Напомене уз финансијске извештаје

Структура напомена

Члан 35.

Напомене уз финансијске извештаје Академије треба да:

- Презентују информације и основу за припрему финансијских извештаја и специфичне рачуноводствене политике, одабране и примењене за значајне трансакције и остале догађаје
- Пружа додатне информације које нису приказане у финансијским извештајима, али су неопходне за фер презентацију

Опште информације у напоменама

Члан 36.

Академија обелодањује у напоменама уз финансијске извештаје:

- седиште, законски облик и правни систем у којем послује;
- опис природе послова и главних активности;
- релевантне законе који регулишу пословање.

Буџетска основа за припрему финансијских извештаја

Члан 37.

Академија обелодањује буџетску основу која је коришћена за састављање извештаја о извршењу буџета.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 38.

Правилник о рачуноводственим политикама ступа на правну снагу даном доношења.

Председник Савета Академије
мр Светомир Голубовић